

Posamezna številka 6 vinarjev.

„DAN“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1. uri zjutraj; v ponedeljkih pa ob 8. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1'20, z dostavljanjem na dom K 1'50; s pošto celoletno K 20'—, polletno K 10'—, četrtletno K 5'—, mesečno K 1'70. — Za inozemstvo celoletno K 30'—, — Naročnina se pošilja upravnistvu. — Telefon številka 118.

DAN

NEODVISEN POLITICEN DNEVNIK.

Posamezna številka 6 vinarjev.

Uredništvo in upravnistvo: Učiteljska Tiskarna, Franciška ulica št. 6. Dopisi se pošiljajo uredništvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglaševanje plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaševanju pusti. — Za odgovor je priložiti znamko. — Telefon številka 118.

Pismo iz Belgrada.

Belgrad, 27. jan. (9. febr.) 1913.

Dozdeva se mi, da je današnji položaj podoben vremenskemu prorokovanju onega kmeta, ki se je odrezal na vprašanje ali bo dež neka-kako takole: »Ako prenehajo vetrovi in se razpršijo oblaki in ako bo solnce toplo sijalo, imeli bomo še lep dan, drugače pa bo dež prav gotovo.« Živimo v samih uganinah. Z bojišč ni nikakih poročil in zadovoljevat se moramo, da okolnostim primerno prorokujemo bodočnost drug drugemu.

Da Drinopolje mora pasti, v tem smo si edini, ostaja samo še vprašanje, kako bo padlo in kdaj. Bolgarski »Mir«, ki je že večkrat pokazal nekako preveč samohvale in omalovaževal srbske uspelle ter s tem zadal povoda za rezko in neiskreno polemiko med srbskim in bolgarskim časopisjem, ki je trajala vse dotlej, dokler niso vlade obeh slovanskih narodov napravile temu herostratskemu delu konec, je zopet začel pisati samozavestno »od zgoraj dol«, češ, da Boglari ne potrebujejo od Srbov nikake pomoči niti na Cataldži, še manj pa pod Drinopoljem. Vsakdo pa mora priznati, da tudi žival, ki se nahaja v poslednjih vzdihljicij svojega življenja, napne vse moči, da se reši smrti, dasi bi morala vedeti, da je ta smrt neizogibna in vsi naporji ohraniti si življenje so le brezuspešni poskusi, ki smrtni boj in poslednje muke le podaljšujejo. Tudi Turčijo si moremo predstavljati v pozni crkajoče mrhovine, ki v obrambo svojega biti stavlja na kocko ves in podvaja svoje poslednje energije. Mufti in hodži pridigujejo v džamijah sveto vojsko proti »nevernikom« v obrambo islama, narod plačuje prostovoljno podvojeno svoto davkov, uradništvo pušča celomesečne plače za vojni fond, žene in moške stavlajo na razpolago svoje življenje v obrambo svoje domovine in vse se pripravlja, da zajezi zmageslavno prodiranje sovražnikov, ker čut samooobrambe in smisel za narodno poštrevolnost je tudi med Turki — mogoče še bolj razvit kot pri nekaterem tudi — Slovencu.

Ako vpoštevamo vse te velike dogodke, ki se porajajo v propadajoči Turški, katere današnja generacija polaga račun za vsa svoja — tekom več stoletij — nagromadena nasilstva in grozodejstva, storjena od njihovih očetov in k temu dodani še potuho, ki jim dajejo nekatere evropske velesile, moremo si misliti in razjasniti njih nadčloveški odpor proti združenim zaveznikom, ker v rokah teh poslednjih se nahaja usoda Turčije. Zavezniki so prelo-mili palico in razsodba kulturnega sveta se mora izvršiti s smrtno zločinca.

V prvih mesecih so Turki izgubljali bitko za bitko v svoji brezmejni bahavosti, zanašajoč se na svojo preteklost, ko je samo ime polumeseč vzbujalo po celi srednji Evropi strah in trepet. Toda danes, ko so zavezniški začeli ponovne sovražnosti proti Turkom, so se orožja izjednačila. Stejem si v svojo dolžnost, da na podlagi svojih dosedanjih opazovanj, svarim javnost pred lahkomišljeno in brezpogojno nado, da se sedanja balkanska vojna gladko in s popolnim uspehom za zaveznike izvrši v kratki dobi in da razpade turško cesarstvo v Evropi v prah.

Kakor poročajo zadnja poročila so Turki prešli celo v ofenzivo in so poskusili na Cataldži nočni napad na bolgarsko-srbske utrdbe v treh smereh, seveda z neuspehom.

Nasprotno so Orki spoznali, da je boj s Turčijo danes veliko težji kot prej in radi tega je prišel Venizelos v Belgrad, da naprosi srbsko vlado, naj pošlje v pomoč Orkom del svoje razpoložljive armade. Ta pomoč jim je tudi zagotovljena. In tako bo uspeh srbskega orožja kronal končni rezultat današnjih bojov, ki se vrše pod devizo: Mors tua, vita mea! Smrt Turčina, je življenje Slovanstvu! Ker z zmago nad Turkom, bodo morali tudi slovanzožrci stisniti rep med noge in držati jezik za zobmi, in če bi se jim — prejalisti — moglo prigoditi ravno tako kot ošabnemu mohamedancu.

V Belgradu je napravila italijanska uslužnost najboljši vtis. Italijanska vlada je dala namreč Srbom na razpolago svoj parnik »Regina Margherita«, ki je zasidran v Draču.

Po vseh znakih sodeč, se more z matematično gotovostjo sklepati, da hoče Italija demonstrativno javno pokazati svoje simpatije za balkanske Slovence, kar bo za njo neprecenljive koristi toliko v političnem, kakor tudi v gospodarskem oziru. Seveda nastaja samo ob sebi vprašanje, kaj bodele rekli k temu njeni zavezniki. No, trozveza je resnemu politiku že davno pokopana, — ker Italija ima vendar še dovolj razuma, da ne sledi slepo berlinski komandi za udeležitev velenjskih sanj. V sled tega se bode tudi vprašanje Albanije rešilo na tak način, da ne bodo balkanski zavezniki imeli preobčutne škode. Drač seveda, ostane srbski, naj bo to komu prav ali ne.

Za bodočo sezijo narodne skupštine pripravlja vlada zakonsko predlog, da se ustanovi v Skoplju srbsko vseučilišče.

Stanje srbskih ranjencev je dosedaj prekoračilo število 12.900 in obolelih pa nad 10.000 vojakov. Število mrtvih pokriva še vedno tajinstvena koprena.

Danes so spustili na svobodo 400 turških vjetnikov grške narod-

nosti, ki so vsi odpotovali na Grško, da eventualno stopijo v bojne vrste proti Turkom.

Istotako je došel danes v Belgrad visok gost turški major Ali Ri-za bej pod močno telesno stražo. Srbska vojska ga je z odprtimi rokami vsprejela v borbi pod Drinopoljem. Nastanil se je v gradu pod imenom: vjetnik.

Jutri tedaj se vrši nov nabor onih, ki so bili spoznani za začasno nesposobne. Po izberi jih pošljejo takoj na razne kraje v obrambo osvojenih zemlja. Rekruti se že »ab-rihtajo«.

Mars.

Jugoslovanski vele-izdajalci v Bosni.

Mi — Slovani na jugu monarhi-je imamo že tretjikat srečo ali ne-srečo, da smo doživeli veleizdajal-ski proces!

Najprej na Hrvaškem znani proces proti Srbom, potem pravda Ju-kiča i tovarišev, četudi je bila označena kot jugoslovanska propagan-da so vendar večinoma zapirali samo Hrvate. Sedaj so se spet vrgli na Srbe povsod, kjer jih je treba. Pri nas v Bosni je seveda, največ preganjanja. Velikansko število špi-clov je preplavilo sela, mesta in ulice. Tem gredo na roko nadraženi muslimani, kateri v svoji nestrpnosti vedno denuncirajo; jezuitski »Dnev-nik« pa jim odobrava in še bolj hujska zoper Srbe.

Nemška fantazija vsako naj-manjšo stvar naziva rovanje zoper dinastijo in opasnost za mir in red v državi.

Se veči! Oni s svojimi očmi vidijo pogu-bo za monarhijo tudi tam, kjer je ni in lovijo bolj vredne ljudi, da nad njimi izkažejo svojo usodopolno ti-ransko moč.

Pri nekaterih srbskih svečenikih so našli stare zarjave revolverje, pri nekaterih kmetih pa starinske »handžare« še od časov turškega gospodstva in zato eni plačujejo glo-bo, druge pa zapirajo.

Seveda, Sarajevo je v tem naj-pridneje!

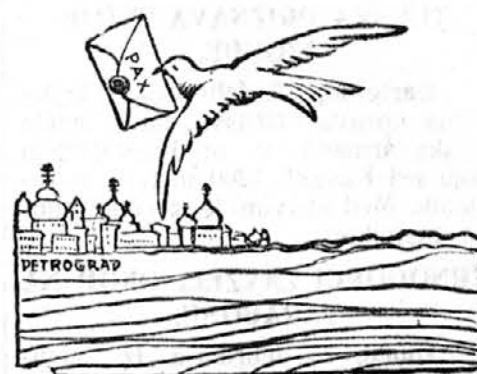
Že več kot mesec dni je v je-žah nekaj naprednih dijakov in še vedno do obravnave ni prišlo. — bogsigavedi zakaj ne.

Menda zato, če se jim nič ne dokaže, da ne bi šli okoli pripove-dati kakšen greh je bratoubojstvo!

Se bomo dočakali, da bodo vo-dili od altara srbske svečenike, ke-dar pridigujejo iz biblije.

Le tako naprej, dokler nam vse ne bo presedalo, dokler vas narod ne začuti in ne spozna svojih sovra-žnikov. Potem bo taka politika do-segla svoj uspeh. Sedaj je pravi čas za to.

Pismo.

Ena ptička letela je tja v Petrograd — eno pisemce imela — na njem en pečat...

Na dvor se je vsela zapela tako: za ruskega carja je pisemce to.

Na ruskem so dvoru imeli gosti... kdo piše zdaj carju iz daljnih strani?...

So pisemce vzeli pregledali prav — in rekli so z Dunaja to je pozdrav!

A vojni minister se kisto drži, pozdravov si z Dunaja on ne želi.

Pa pismo sam car v roke je vzel — pečat je odtrgal — in čitati jel.

Car čital je pismo s tresočo roko, a v pismu je stalo napisano to:

Rod stari Romanov stoletja že tri — nad Rusijo vlada — naj Bog ga živi!

Te prve čestitke pošiljam ti, car, Rusije velike, mogočni vladar!...

A zraven še drugo željo imam — za mir in za spravo ti roko podam.

Po mojih se mislih mi zdi bolj in bolj, da tam na Balkanu — je vojne dovolj.

Dovolj na bojiščih je padlo ljudi, dovolj jih v bolnicah in v grobu leži.

Če vojna na jugu še traja naprej — nevarnost nastala vsled novih bo mej.

Če dalje med nami ostane prepir — v nevarnosti z nami evropski bo mir.

A vojna, car dragi, mnogo velja, denarja pa danes vsak malo ima.

Že parkrat med nami prišlo je tako, da vsak je obupal nad dobro stvarjo.

Na meji čet dosti smo zbrali, o car — to dragi so gosti — to stane denar.

Vprašanja balkanska pereča so res — poseči pa treba — previdno bo vmes.

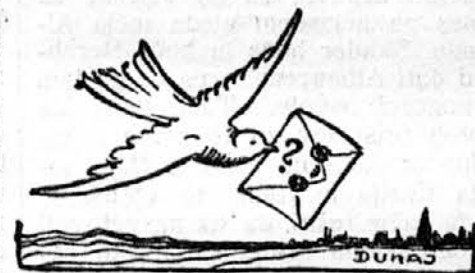
In upam, da ene si misli z menoj — dovolj naj bo vojne — končajmo ta boj.

Ko pismo prečital — premišljal je car, potem pa je rekel: »to resna je stvar...«

Je čakal tri dneve tri cele noči — ni vedel, kako naj — odgovori...

Četrti dan šele je pismo končal in ptičko na Dunaj nazaj je poslal.

In kaj je prinesla? — Vojno al' mir?... To vemo — da zbolet je carski kurir...

LISTEK.

M. ZEVAKO:

V senci jezuita.

(Dalje.)

»Zal, milostna, obsojena sem. In moji nesrečo bi še podvojila za-vest, da sem kriva vašega gorja. Sir,« je dejala, »privikrat sem se udala vaši volji, da rešim moža, ki se je žrtvoval zame. A to pot se dr-znem upati, da moji vrnitvi v Luvr ne bo sledila za petami aretacija viteza De Ragastana kakor je sle-dila že enkrat aretacija Štefana Doleta...«

»Dete moje,« je rekel kralj v burnem vrvežu čustev, »Doletova aretacija je bila politično delo. Kar pa se tiče viteza, se vam kolnem, da ga ne bo nihče vzmerniral...«

»Z Bogom, gospa, z Bogom, draga dobrotnica moja!« je vzkliknila Žileta in se vrgla Beatrici v na-ročje.

»Sir,« je dejala ta, »kar delate nocoj, je nizko. Pazite, da vas ne zadene katastrofa v plačilo za zlo dejanje, ki ste ga storili!«

Kralj je streslo. Toda ukrotil se je in se hladno naklonil.

Nato se je obrnil k Žileti. »Dete moje,« je dejal »krivične predsodke imate zoper mene. Od-praviti jih hočem z močjo ljubezni,

in upam, da se nekoč zasramujete sovražnosti, ki mi jo kažete zdaj... La Šateniré,« je nadaljeval, »ponu-dite vojvodinji Fontenbloški svojo roko.«

La Šateniré je naglo ubogal kraljevo povelje in prijel Žileto za roko; deklica se je dala odvesti brez odpora.

Nato se je kralj globoko naklonil Beatrici.

»Milostna,« ji je dejal, »oblju-bil sem temu otroku, da ne bom vznemirjal viteza De Ragastana; dr-žati hočem dano besedo; toda če ste količkaj previdni, svetujte mu, da naj se vrne v Italijo, čim prej se more.«

Beatrice je poslušala te besede stoje, ne da bi trenila; toda odgo-vorila jim je z zaničljivim usmevom, ki ga pa Franc I. ni opazil.

Odšel je, mrmraje sam pri sebi: »Zdaj mi je ne vzame nihče več!«

V.

Gospod Flerial.

Ko je vitez De Ragastan pustil ciganko samo, se je približal Man-fredu. Ves čas med metežem rok-ovnjačev s kraljevskimi je opazo-val mladega moža s strastno rado-vednostjo, čuteč, kako se krepi v njem simpatija, ki jo je bil začutil že ob znožju monfonkonških vešal.

»On ni moj sin!« je mislil sam pri sebi. »Toda če bi hotela sreča, da najdem izgubljenega otroka — ne

želel bi si ga drugačnega kakor je ta mladi mož...«

In še zdaj, med razgovorom, ga je motril v luči kurišča, iščoč še vedno in izprašujoč samega sebe, ali se ciganka ni zlagala.

Toda zakaj naj bi se bila? Edini umljivi razlog laži bi bil strah pred Lukrecijo Bordžio ali želja, ohraniti si njeno naklonjenost. Toda Lukre-cija je bila že zdavnaj mrtva, in Ragastan je bil ponudil ciganki vse zapeljivosti zlata.

Bilo je torej jasno, da ni lagala. In vendar se je včasih zazdelo Ragastanu, kakor da se kaže v fi-nih in smelih črtah mladega moža sorodnost s ponosnim in čistim o-brazom Beatrice. Toda dejal si je ta-koj, da je to gotovo le prevara nje-gove lastne domišljije, iščoč vseh mogočih podobnosti.

»Ali ste izvedeli, kar ste želeli, gospod vitez?« ga je vprašal Man-fred.

»Zal, da!« je rekel Ragastan in zavzdihnil. »Toda povejte mi, ali ni-ste slišali nikoli, da bi bili cigani ugrabili nekega otroka in ga zavlek-li na Dvor Čudežev?«

»Takihi stori je tukaj brez šte-vila, gospod. Tudi jaz sam sem naj-brže ukraden... ali izgubljen otrok!«

»Ah! Pa ste ohranili kak spomin iz svoje mladosti?«

»Samo nejasne spomine, beže-če vtiske, ki se mi odmakajo in zginejo, kakor hitro hočem ustvariti iz njih opredeljeno sliko. Tako, vi-

dite, se mi zgodi pogostoma, da sa-njam o Italiji. So trenutki, ko se mi zdi: zdajdaj se strnejo te prikazni v znano in omiljeno podobo... Vi-soke gore vidim, razkošen vrt, kra-sno hišo... a nato, kakor hitro ho-čem objeti te sanje, se razsujejo in utonejo v nič...«

Ragastan ga je poslušal z naj-večjo željnostjo in razburjenjem.

»Torej mislite,« je dejal, »da ta ciganka ni vaša mati?«

»Mislim si ničesar ne, gospod, samo dvomim — to je vse. Ciganka se nikdar ni vedla napram meni kot mati. Ah, če bi me prašali za Lant-neja, bi rajši verjel! Do njega goji globoko ljubezen... Toda prosim vas, ne govorimo o teh rečeh. Pri-znati vam moram, da me precej boli, če poizkušam čitati v svoji preteklo-sti, ki mi ostane na vekomaj zaprta knjiga...«

»Kdo ve?« je zamrmral Raga-stan. »Prav imate,« je dodal glasno; »ti pogledi nazaj so mučni za mlade-ga človeka v polni sili in ognjevito-sti njegove življenjske pomladi; vam se smehlja bodočnost. Vi, ki ste ta-ko hlabri, viteški in umni...«

Manfred ga je prekinil, majaje z glavjo.

»Bodočnost,« je dejal, »se mi zdi ravno tako temna, kakor je mračna moja preteklost.«

»To so prav žalostne misli za vašo leta.«

»Oprostite mi, gospod. Vidim, da žalostim vas samega, dočim bi

se moral truditi, biti vam prijetnemu — vam, ki ste mi storili po vrsti dve tako važni usluge!«

»Ne, ne,« je rekel vitez živahno. »Rad bi le vedel, kaj je vzrok vaše žalosti.«

»Ali res hočete vedeti?«

»Prosim vas, prijatelj dragi!«

»Čudno je, gospod vitez, da me navdajate s tolikim zaupanjem in simpatijo. Razodevati se vam, ki vas komaj poznam, mi je v isto to-lazbo kakor govoriti z Lantnéjem, ki je moj edini prijatelj, moj brat!«

»No, vidite,« je vzkliknil Raga-stan z ganjenim glasom, »govorite torej z odkritim srcem; nemara vas morem pa res potolažiti...«

»Vzrok moje žalosti, gospod i-tez, je jako enostaven: strastno lju-bim neko deklico; verjetno je, da jo ljubim že izza davna, čeprav še ni dolgo, odkar sem si priznal to ljubezen...«

»No,« je dejal vitez z usmevom, »v tem ne vidim nič tako straš-nega.«

»Videli boste. Tista deklica je hči kralja francoskega.«

»Ah! Zdaj razumem... bojite se, da ne boste mogli zasuti prepa-da, ki vas loči od nje?«

»Ne drugače je. Kar vam mo-ram povedati, je cela, pravcata dra-ma. Vedite samo, da kralj preganja Žileto...«

»Ime ji je Žileta?«

»Se lepša je od tega svojega lepega imena.«

Vojna.

12. februarja.

TURŠKI JUNAKI V — LAŽI!

Poročila, s katerimi so danes časopisi preplavili svet so čudovito — po svoji nejasnosti in zapletenosti.

Turška poročila govore do pičice ravno nasprotno od onega, kar poročajo Bolgari.

Bolgari poročajo o uspešnem vojskovanju, ki pomenja za Turke poraz za porazom. Turki poročajo ravno nasprotno.

Ker nam je pa iz najnovejšega časa znana taktika Turkov, ki so zmagovali v Tripolisu — a bili vendar pobiti; zmagovali na bolgarsko-turških bojiščih a se vendar umaknili nazaj do Cataldže; zmagovali so na srbskih bojiščih, a vendar se umaknili do zadnjega moža iz dežele — med tem, ko so zavezniška poročila govorila vedno le to, kar je bilo takoj uradno potrjeno — nam sedaj ne bo težko najti izhoda iz tega labirinta poročil.

Najnovejši turški vladi je mnogo ležeče na tem, da ravno tokrat zastepi in preslepi turško javnost, ki pričakuje uresničenje vsega onega, kar so mladoturki obetali, ko so se nasiloma polastili vlade. Obetali so zmage — zato danes o zmagah poročajo, dasiravno so doživeli na Galipoliju usodopolne poraze, ki znašajo mnogo tisoč mož. Boje se Mladoturki javnosti, ki mrmra nad njimi in ki jim že vsled delne popustljivosti glede Drinopolja ne zaupa preveč — zato vsa ta poročila o uspehih.

Dalje hočejo z vsemi temi poročili pripravljati tla za ponovna pogajanja. Vidijo pač da je še velik del evropske javnosti, ki raje veruje Turkom, kot zmagujočim Slovanom. Očitno vkup štrih na nemški Mihih vrisa nad junaštvom asijskega divjaka — kljub temu, da je to junaštvo v — begu. Lagati jim je lahko ker niso pripuščeni vojni poročevalci k operacijam.

Pred vsem pa izkoriščajo Turki umikanje Bolgarov izpred Cataldže. Kakor smo že poročali pomenja to umikanje taktično potezo. Bolgari streme za tem, da izvajajo Turke na ravno polje, da jim tam dajo še enkrat čutiti posledice svojega »junašča«.

Koliko so vredna vsa turška poročila bo razvidno tudi iz dejstva, da turški poslanik v Londonu vedno moleduje za intervencijo veseli v prilog miru. Tvefik paša je državne tajniku izjavil, proseč ga za intervencijo veseli, da je Turčija pri volji pogajati se na podlagi odgovora na noto veseli.

Zato pač lahko rečemo, da so vsa poročila o turških zmagah čisto navaden švindl.

Kar se tiče veseli in njihovega stališča napram kočljivim vprašanjem, ki so se pojavila na Balkanu, imenoma glede Albanije moramo za belježiti dejstvo, da so vesele še danes na nejasnem glede meja Albanije. Skader hoče in hoče Berchtold dati Albancem — pa če ga tudi Črnogorci osvoje. Toda ne najde dovolj pristašev za to svojo originalno in duhovito nakano. Ba je hočeta Rusija in Italija to vprašanje na ta način rešiti, da sta nasvetovali Črnogorskemu kralju naj mesto zavzame, češ, da ga potem iz mesta ne more nihče izpoditi, četudi bi Berchtold to rad videl.

Milan, »Corriere della Sera« poroča iz Beograda: Neki politik, prihajajoč z Dunaja, je pripovedoval, da je slišal v ondodnih diplomatskih krogih, da sta Rusija in Italija svetovali Črnogorskemu kralju, naj vzame Skader, da bosta mogli podpirati črnogorsko zahtevo, ker bo drugače Skader dodeljen Albaniji. To je napotilo Črnogorce, da pospešijo napad brez ozira na žrtve. Kadar Skader pade, hoče Črna Gora ostati tam, bodisi proti volji veseli.

Pa tudi drugače še niso meje »neodvisne« Albanije gotove. Odpisala se je komisija, ki ima na licu mesta vprašanje meja študirati. To le malo dejstvo pomenja pravzaprav občutno kľofutico za tiste albanofilske diplomate, ki so hoteli celo Staro Srbijo proglasiti za albanško ozemlje. Vseeno ne rastejo povsod Albanci, kjer bi jih Berchtold rad videl.

BOLGARIJA, RUMUNIJA IN AVSTRIJA.

Rumunija hoče od Bolgarije za to, ker je ni za hrbtom napadla v času, ko je bila v najhujši borbi s Turkom, velik del čisto bolgarskega ozemlja na Črnem morju za plačilo. Bolgari pa niso prav pri volji. (Zato je Rumunija prosila Avstrijo, da nastopi v Sofiji, v prilog rumunskih zahtev. Avstrija je seveda takoj pri volji — saj se gre proti Slovanom.)

TURŠKE IZGUBE.

London, 12. februarja. Angleški listi zatrjujejo, da so Turki izgubili po obnovitvi vojne nad desettisoč mož. Boji so mnogo ljubejši kakor v prvem delu vojne. Turška vojska na Kerzonezu je izgubljena. Izkranje novih čet se je deloma ponesrečilo, deloma pa ostalo brez znatnega uspeha.

POTOPLJENA TURŠKA LADJA

Carigrad, 12. februarja. Potrjuje se vest, da je turška križarka »Asser i Teufik« izgubljena. Ladja leži na prostu pri Midiji. Krogle bolgarskih topov so jo skoro popolnoma razdejale.

TURŠKA PRIZNAVA SVOJE IZGUBE.

Carigrad, 12. februarja. Turška vojna uprava priznava, da je imela turška armada v predvečerašnjem boju pri Kavakli 1200 mrtvih in ranjenih. Med mrtvimi je izredno mnogo častnikov.

ČRNOGORCI ZAVZELI OKOP NA TARABOŠU.

Dunaj, 12. februarja. Iz avstrijanskega vira javljajo, da so Črnogorci osvojili for Bardanjol ter zavzeli en okop na Tarabošu. Na Brdici je imela črnogorsko-srbska vojska velike izgube ter se je baje morala umakniti na Bušati. Črnogorsko-srbske izgube znašajo baje 6000 mož.

TURŠKO JUNAŠTVO.

Sofija, 12. februarja. Turški vojski so masakrirali pri Bujuk Ček-medži moško krščansko prebivalstvo. Žene in otroke so deloma pobili, deloma pa odpeljali na ladjah v Malo Azijo.

OBLEGANJE DRINOPOLJA.

Belgrad, 12. februarja. Izpred Odrina poročajo, da morajo oblegovci zlasti na južni in vzhodni strani Odrina trpeti veliko pomanjkanja, ker je aprovizacija v sedanjem času silno težavna. Tudi sicer se ima južna in vzhodna stran oblegovalne armade boriti z velikanskimi težkocami.

RUSKI STREL NA CARIGRAD.

Carigrad, 12. februarja. Zatrjuje se, da je z ruske štacijske ladje »Rostislav« padel oster strel iz topa na obrežje Tofane. Strel je napravil mnogo škode. Več oseb je bilo ubitih. V Carigradu je izbruhnila vsled tega panika. Cenzura je prepovedala časopisju o tem dogodku poročati. Zatrjuje se, da je bil to le nesrečen slučaj, da so se vršile na ladji vaje, pri čemur se je sprožil top. To pojasnilo pa je precej neverjetno.

NAMEN BALKANSKE ZVEZE.

»Samouprava« je prinesla članek o Balkanski zvezi iz katerega posnemamo sledeče karakteristične besede:

Balkanska zveza nima samo namena uničiti Turčijo in razdeliti njen teritorij, marveč gre mnogo dalje, da čuva skupno in brani obče balkanske interese. Balkanska zveza ima namen, da ustvari in utrdi položaj, na katerem bodo Balkanci sami gospodarji svoje usode. Vprašanja glede razdelitve teritorija in modifikacije prvotnega dogovora z ozirom na boljše uspehe v vojni, pa se morajo rešiti po končani vojni, ko bodo uspehi splošno znani. To se mora zgoditi v sporazumu med vsemi zavezniki, ki imajo velik interes na tem, da čuvajo Balkansko zvezo pred razpadom. V posameznostih ne smejo interesi posameznih držav nadkrljevati interesa obstanka Balkanske zveze.

Dnevni pregled.

Nemška velikodušnost. Včerajšnja N. Fr. Presse je posvetila cel uvodni članek francoskemu pisatelju Pierru Iottiju, ki je izdal letak v obrambo Turkov. Članek je poln hvale — češ da se je našel človek, ki se je zavzel za premagane in ponižane. Posebnega pomena je baje to, ker je Pierru Lotti Francoz, ki je s svojimi deli podal Evropi že mnogo lepega in je zato njegova beseda na tem bolj veljavna. Ko so Nemci prosili Sir Greya, naj se zavzame za uboge Turke, jih ni hotel uslišati, kajti angleški diplomat ima trdo srce — in na Angleškem že od časa Gladstona preveč dobro poznajo Turke in njih grehe. Našlo pa se je mehko srce francoskega pesnika, ki v krvavem boju ni izgubil vsega človekoljubja — in ta pesnik se je zavzel za Turke. Njegova beseda je merodajna — in Francija bo baje začela obžalovati uboge Turke, ki toliko trpe pod neusmiljenimi kristjani. Tako piše N. Fr. Presse. Kako velikodušno! Na javkanje nemških listov doslej ni nihče nič dal — zato se sklicujejo sedaj na francoskega pesnika. O, kako se Nemcem smilijo

premagani in preganjeni. Kake solze pretaka njih velikodušno srce! Kje je mogoče, da se na svetu sploh godi krivica!!! Cel svet bi moral stati na strani premaganih Turkov. Ali niso vredni usmiljenja, ali niso njih junaki vredni občudovanja. Vsa Evropa bi se morala izpreobrniti. Tako tarna N. Fr. Presse! Ali ste kdaj že slišali večjo hinavščino? Kako pa Nemci delajo s premaganimi in ponižanimi? Kaj pa Poljaki na Poznanjskem? Kdaj pa se je kak nemški list potegnil za Slovake na Ogrskem? Kaj pa pri nas na jugu? Ali se je našel med Nemci en človek, ki bi dvignil glas proti temu, kar delajo Nemci proti nam? Kje so tu solze velikodušnosti? — Priti je moral Anglež Scotus Viator, da je pokazal, kaj se godi na Ogrskem in v Avstriji! Tu ne pomagajo nikake romantične pesniške solze — resnica naj govori! Zakaj pa ni Pierre Lotti izdal letaka proti turški grozovitosti? Kaj pa so Nemci delali leta 1870—71 v Franciji. Ali niso nadaljevali boja, dokler niso dosegli zmage? Da, lepo in krščansko je zavzemati se za premagane in preganjane — toda to slučajno ni nemška lastnost — našli so jo šele sedaj — v svoji neskončni ljubezni do onih Turkov — ki so v tej lastnosti z Nemci pravi krvni bratje. (O tem več jutri v »Pismu iz Beograda«.)

Protest proti volitvam v trgovsko zbornico v Gorici. V nedeljo se je vršil v Gorici shod »pri Jelenju«. Govorili so g. Medvedšek, prof. Košnik, iur. Vrtovec, Kopač, Perko in Kremžar. Shoda se je udeležilo obilo občinstva iz vseh slojev. Na shodu se je sprejela sledeča resolucija: Dne 28. in 29. januarja tega leta so se vršile dopolnilne volitve v trgovsko in obrtno zbornico v Gorici. Volitve je vodila c. kr. volilna komisija, ki je tedaj izvršujoči volilne posle v prenešenem delokrogu jednaka vsaki deželno knežji oblasti z istimi pravicami in dolžnostmi. Volitve so bile razpisane edinole v italijanskem jeziku. Edinole v tem jeziku je sestavila c. kr. komisija navodilo k volitvam, izkaznice in glasovnice. Volilne listine: navodilo, izkaznice in glasovnice je dala c. kr. volilna komisija dostaviti po pošti. Pisma niso bila niti priporočena niti niso bila opremljena s povratnico. Izključen je tedaj vsak dokaz, vsaka kontrola o pravilni dostavitvi volilnih listin. Volitve so se vršile na podlagi imenikov sestavljenih po trgovsko obrtni zbornici na podlagi najmanjšega davčnega postavka v znesku 8 K. Ta davčna postavka izključuje vsled svoje visokosti približno 70 odstotkov trgovcev in obrtnikov v slovenskem delu dežele od sodelovanja pri volitvah v stanovski zastop, od volitev v korporacijo, ki je po postavi poklicana, braniti in zastopati koristi in pravice vseh trgovcev in obrtnikov. V vseh sosednih deželah in kronovinah je ta davčna postavka nižja. Za volitev trgovske in obrtne zbornice v mestih Ljubljana, Rovinj, Inost, Bolcan, Roveredo, znaša ta postavka 4 K 20 vin. Da, pri volitvah v zbornico v Ljubljani ima vsled volilnega reda za deželni zbor vsak trgovec in obrtnik volilno pravico, ako plačuje sploh kak direkten davek. Z ozirom na navedena dejstva: Slovenski trgovci in obrtniki zbrani na javnem shodu pri »Zlatem Jelenju« dne 9. februarja 1913 podvrdjajo slovesno: Dopolnilne volitve v trgovsko obrtno zbornico izvršene dne 28. in 29. januarja 1913 so neveljavne. C. kr. volilna komisija je kršila vsled rabe edinole italijanskega jezika jezikovne pravice treh petin slovenskega prebivalstva, je kršila pravice, zajamčene v državnih osnovnih zakonih.

Umor drž. posl. Schuhmeierja — Morilec krščanski socijalec. Socialno demokratiški državni poslanec Fran Schuhmeier je bil v torek ponoči zavratno umorjen. Popoldne je bil še v parlamentu, zvečer pa je odšel v Stockerau, kjer je imel političen shod. Z vlakom ob pol 11. ponoči se je vrnil na Dunaj. Na severnem kolodvoru je šel preko perona skozi dvorano za prilago. Tu je skočil nekdo od zadaj proti njemu nameril nanj browning revolver ter ga izprožil. Kroglja je zadela poslanca za ušesom, šla skozi glavo in mu prebila črepinjo na čelu. Schuhmeier je še dvignil roko, kakor da bi se hotel ubraniti napadalca, na to pa je omahnil in telebnil na tla. Bil je pri priči mrtev. Ko je Schuhmeier padel na tla, je atentator zakričal: »To je moje maščevanje!« Med številnim navzočim občinstvom je nastala splošna panika. Potniki, uradniki, železniški uslužbenci in redarji so obkolili atentatorja, da bi ne utekel. Ta je grozeče dvignil revolver ter kričal, naj ga puste v miru, ker se bo itak sam javil sodišču. Redarji so ga na to prijeli ter odvedli na policijsko. Morilec je 45letni Pavel Kunschak, brat bivšega državnega poslanca, sedaj dunajskega obč. svet-

nika in krščansko socialnega poslanca Leopolda Kunschaka. Na policiji je atentator izjavil, da je umoril Schuhmeierja iz maščevalnosti, ker so socialni demokratje proglasili proti njemu bojkot, vsled česar ni mogel nikjer dobiti stalnega dela. Povsod, kjer je služboval, se je baje socialnim demokratom posrečilo ga iztirati iz službe. Pred par leti je ovadil par socialnih demokratov radi nevarnih groženj. Ovadenci so bili kaznovani radi izsiljevanja, kar je mrzno socialistov proti Kunschaku še poglobilo. Policijskemu komisarju je rekel: »Socialisti so me spravili ob krul in denar, za to sem se maščeval!« Na vprašanje, zakaj se je maščeval prav nad Schuhmeierjem, ni vedel dati odgovora.

Iz Sarajeva se nam poroča. Šole so se zopet začele odpirati — upati je, da se ohrani mir — vojaštva je še povsod mnogo — vendar se že rezervisti vračajo domov. Splošno mnenje je, da je za sedaj vojna nevarnost prestana, kar je sreča za vse to in onostran Drine.

Gospodarska kriza v Avstriji. Ruski tisk skrbno zasleduje gospodarske razmere Avstrijsko-Ogrske. Z velikim zanimanjem kontrolira seveda škodo in katastrofe, katere je izzvala balkanska vojna. »Petrograjske Vjedomosti« so objavile ravnokar naslednjo statistiko bankrotov leta 1912; koncem leta 1912 je bilo prisiljeno ustaviti svoje delovanje 480 velikih podjetij (s kapitalom najmanj 100.000 K) s celim obratom 182 milijonov kron. Izmed 54 podjetij, ki so prišla v konkurz, znaša pasiva vsakega najmanj 1 milijon kron, kar je dokaz, da je polom zasegel tudi največja podjetja. Zanimivo je, zasledovati progresivnost stopnjevanja teh padcev v letu 1912. V prvih treh mesecih je bilo 47 bankrotov (pasiv 15.4 milijona kron) v nadaljnjih treh mesecih 103 bankroti (35 in pol milijona kron), v nadaljnjih treh mesecih 94 bankrotov (s pasivami 54.2 milijona kron) in v poslednjih treh mesecih 214 bankrotov (pasiv za 79.4 milijona kron). V tekstilni obrti je ostalo 350.000 delavcev brez dela. Zaprto je bilo 250 tovarov, katerih pasiva znaša čez 80 milijonov kron. Ta statistika ruskega časopisa pa gotovo ne bo popolna in vsestranska. Kaj bi se godilo v Avstriji, ako bi bila država sama zapletena v vojno, o tem ne more imeti nihče pojma.

Naši »krščanski« čuki. (Iz Kamnika pri Preserju). Ne bo škodilo, če posvetimo par vrstic tudi našim nabudnim orličem. Človek bi mislil, da so orli res pravi kristjani, rojeni za nebesa. Če pa jih kdo natančneje opazuje zunaj ali v cerkvi, tedaj se mora res začeti izpraševati, so li to divjaki iz Afrike ali ljudje iz kulturne Evrope. Med pridigo in mašo se spravijo za orglje in uganjajo svoje špase, kakor da so v kaki žganjarni. Kľofutajo se med seboj, smejejo in glasno govorijo, da motijo celo kaplana v pridigi. Seveda leti to na Sokole, dasi so ti spredaj in se dostojno obnašajo. Malo drugače se vedite, gospodje orličji! Če se vedno tolčete po svojih »junaških« prsih in prisegate, da ste kristjani, potem se res tako vedite, kakor se spodobi. Sokolov pa ni treba več zmerjati za »brezverce in krivoverce«, zakaj povsem vam, da so »Sokoli« bolj krščanski, nego vi, gospodje orličji. Če pa še ne bo miru na koru in zunaj, bomo napeli druge strune. Basta.

»Slovenska knjižnica« prinaša v svojem 181—186. zvezku Gorkega roman: Foma Gordjejev. To delo je znano po vsem svetu in moramo biti veseli, da ga je nam Goriška tiskarna podala v tako lepem prevodu. Stane 2.40 K po pošti 20 vin. več. Vsem priporočamo ta cvet ruske literature.

»Vijesti«, glasilo hrv. in slov. inženirjev prinaša v svoji 2. številki zanimive članke in pregled iz sodobne tehnike.

Bončarjev mlin. Prejeli smo sledeči dopis: Kot zastopnik g. Jožefa Kuralta, posestnika in mlinarja v Domžalah Vas prosim, da sprejmete sledeče pojasnilo: Glede g. Jožefa Kuralta krožijo vesti, da je kupil od štajerske eskomptne banke Bončarjev mlin in da ga toži eskomptna banka na priznanje kupne pogodbe ter plačilo velike kupnine. Ker utesnjejo te vesti škodovati g. J. Kuraltu na kreditu, izjavljam vsled njegove prošnje kot zastopnik v tej zadevi, da je ta zadeva popolnoma in za g. J. Kuralta definitivno povoljno rešena, da se je kupna pogodba sporazumno razveljavila in da ne zadene g. J. Kuralta razun plačila svote 1000 K kot odstopnine, nobena druga obveznost. Z odličnim spoštovanjem dr. I. C. Oblak.

Smrtno nevarno ga poškodovale. 2. t. m. okrog polnoči je nastal pred neko gostilno v Baču pri Ilirski Bistrici med posestnikovima sinovoma Antonom Gašparšičem in J. Tomšičem prepir, ki se je kmalu izpremenil v pretep. Gašparšič je uda-

ril svojega nasprotnika z nekim železnim drogom s tako silo po glavi, da je Tomšič padel nezavesten na tla. Pozneje ga ga morali odpeljati v bolnišnico v Postojno. Tomšič je smrtno nevarno ranjen.

Nočni nasilneži. Oni dan okrog polnoči je zagnalo več neznanih storilcev skozi zaprto okno v stanovanju tovarniškega delavca Franceta Makarja iz Dobrujn štiri kamne, ki so bili debeli kakor kurje jajce. Dva kamna sta padla poleg zibke, v kateri je spal enoleten otrok. Razbiti kosci stekla so padli deloma tudi v zibko, vendar se k sreči otroku ni ničesar pripetilo. Tudi v sosednji spalnico hišnega posestnika je padlo več kamnov. Pri tem se je razbilo šest šip.

Napad. 4. t. m. ponoči je napadlo več fantov 15letnega posestnikovega sina Karola Osolnika na cesti v Hrašniku pri Pečah in ga na glavi težko poškodovalo.

V znamenju noža. V neki gostilni v Brestu je nastal te dni med dvema pijanima hlapcema iz neznanega vzroka velik pretep. Ruvača sta se najprej začela obdelavati s pestmi. Kmalu pa sta izvlekla iz žepov nože in sta se vrgla drug na drugega. Ko sta dobila oba več znatnih poškodb na glavi, sta zapustila krvaveča bojno polje.

Med vožnjo okraden. Nekemu hlapcu iz Vrhnike je bila te dni med vožnjo na progi ukradena srebrna ura. Na sumu je neki zidar iz Dalmacije, ki se je vozil v spremstvu nekega tujega vandrovc. Oba osumljenca so prišli na postaji Brezovica, kjer sta izstopila. Vandrovec je takoj zbežal, dočim so zidarja aretirali in ga izročili sodišču.

Pobegzel defraudant. Te dni je defraudiral mesarski pomočnik Ciril Čujane svojemoljstru v Zagrebu 1200 K, da bi ušel v Ameriko. Njegova sled drži proti Ljubljani.

Drobiž iz štajerske. Iz Maribora. V pokoj je stopil višesodni nadsvetnik Anton Morocutti. Tem povodom je dobil najvišje priznanje za svojo mnogoletno in vestno službovanje. — Iz Ormoža. Spodnještajerski renegatje so si izmislili nov način »kultiviranja« nemencev. Po tej metodi ima se skrbeti v prvi vrsti za naraščal. Vsak spod. štajerski — pa tudi kranski, koroški in primorski Nemec — ki se hoče temu delu posvetiti, dobi po jednega dekleta, da ga izrablja po § 127, a stori mora to na javnem prostoru, da ima priče. Natančneje informacije daje spodnještajerski Volksrat, oziroma ormoški »ožji nemški« odsek. — V Sp. Dopleku pri Mariboru so se sprli v krčmi Kocbek fantje. Hlapec Lešnik je dobil več nevarnih poškodb na glavi. — V Mariboru si je odsekala dekla brivca Flieger kazalec desne roke. — Pri zadnjem požaru mestne klavnice v Mariboru je bilo petero gasilcev ranjenih. — V Rogaški Slatini so na tamošnji pošti zopet izsledili ponarejeni denar. Tokrat so naleteli na 5kronače, ki so tako izborno ponarejeni, da jih je težko ločiti od pravih drugače kot po zvoku in tipu. Kar se poslednje tiče, imajo neke vrste maščobo, izvirajoče iz zmesi (cink in svinec). V promet jih spravljajo Hrvatje po gostilnah ob nedeljah.

Samomor amerikanskega vicekonzula na Dunaju. Te dni si je pogljal na Dunaju v glavo kroglo amerikanski vicekonzul Bartoldheimer. Kot vzrok samomora se navaja pomanjkanje spanja in neuralgija.

Angleški parnik zavezil na pesek v solunskem zalivu. Angleški parnik »Gornesmore«, ki vozi na šohnstonski liniji (Liverpool) je te dni zavezil na pesek pri vzhodu v solunski zaliv, ne daleč od Kapa Karaburna. Takoj so se priskrbele priprave, da bi bilo mogoče parniku nadaljevati svojo pot.

Potres v Italiji. Dne 8. t. m. je bil v Neapolju in njega okolici velik potres. Prebivalstvo je prenočevalo pod širnimi nehom. Potres, ki se je osredotočil v Casertu, je trajal dve sekundi.

Roparji v nemškem konzulatu na Dunaju. V nemški konzulat na Dunaju sta se preteklo nedeljo priplazila dva roparja, ki sta hotela prevrtati blagajno. Sluga pa jih je prepoznal in oba tatova sta morala pobegniti. Policija ima že oba pod ključem.

RAZNE ZANIMIVOSTI.

Mačka kot rešiteljica življenja. Žena železniškega uslužbenca Jožefa Berenya iz Budimpešte je bila predvečerašnjem ponoči v vasi Bataszeku, ko je bila sama doma, napadena od neznanega roparja. Ropar je v nemščini zahteval od uboge žene denar. Ko mu ga ni dala, je začel ropar ubožico tako dužiti za grlo, da bi bila kmalu umrla. V tem se je zasiljal iz kuhinje velik šum. Ropar je pustil svojo žrtev, skočil je skozi okno pritičnega stanovanja

Novo došla „Graničar“ v kavarni „Central“

od 9 ure naprej. — Vstopnina prosta.

Kavarna je celo noč odprta.

Za mnogobrojni obisk vljudno prosi

Stefan Miholič.

in je ubežal. Šum je povzročila mačka, ki je spala v kuhinji na škrinjli. Ker jo je preplašil hrup v stanovanju, je skočila doli in je podrla vazo s cveticami. Ako ne bi bilo mačke, bi bila uboga žena danes že mrtva.

Občutki pri glavnem dobitku. Kaki občutki se polastijo človeka, ko zve, da je zadel glavni dobitek? O tem pripovedujejo trije revni ljudje, katere je ta sreča zadela. Prvi izmed njih, brivec Poutet iz Pariza, pravi, da je bil skrajna popolnoma zmešan in da so se v njegovi notranjosti bojevali najrazličnejši občutki: skrb, strah, nemir, tesnoba in veselje. »To sicer ni bilo prijetno, toda v prihodnje teh občutkov ne bo, ker sem jih že vajen.« — Neki ubog uradnik v Marselju, ki je zadel glavni dobitek pol milijona kron, je rekel mirno, ko je prišlo poročilo, da je zadel: »Vedno sem imel srečo, kadar sem stavil, toda zadel sem večinoma majhne dobitke. Zakaj ne bi enkrat zadel glavnega?« — Neki drug uradnik v Parizu, ki je zadel glavni dobitek, je odgovoril svojim tovarišem, ki so mu svetovali, naj obesi sedaj svoj urad na klin in naj se po dolgem trudu odpočije: »Mož Bog, čemu naj to delam? Tu v uradu republike je tako in tako malo dela. Ostanem rajši tu, kjer sem.«

Ljubljana.

— **Od kedar datira načrt vlade in klerikalcev za podraževanje policije?** Komaj je poteklo pol leta po demonstracijah 1. 1908, so Nemci in klerikalci že namigavali na podraževanje policije, in so utemeljevali to zahtevo s slabim, nesposobnim vodstvom ter s sumničjem, češ, da se mestna policija izrablja v politično strankarske namene. Klerikalci pričakujejo od državne policije sedaj seveda — mastne, dobičke! To vemo že danes!

— **Regulacija Prul in — nemškutar Koschier.** V zadnji seji občinskega sveta je bila v razpravi tudi ponudba Frica Koschierja, da bi mestna občina kupila od njega poslopje, takozvano »Marijino kopel« pred Prulami. Za to staro podrtijo z vrličkom zahteva možakar nič manj kot 50.000 K. Obč. svet je seveda to brezsmiselno zahtevo enoglasno odbil ter dal s tem g. Fricu Koschierju odgovor, ki ga je zaslužil. Fric Koschier je bil svoj čas mestni uradnik, zdaj je seveda hudo nemškutar, ki zabavlja čez mestno upravo in napredno stranko v vsaki oštariji, kjer ga le notri puste; drzen pa je dovolj, da išče zdaj ravno od te stranke mastnega dobička, torej od stranke, ki ga je, dasi je bil nemškutar nad 25 let trpela na magistratu in mu dala povrh še lepo pokojnino. Fric Koschier je že od nekdaj velik nemškutar, sicer pa prav neroden špekulant!

— **Moloh in Vrtoglavec.** Pred dvema leti so igrali na našem odru dramo Leva Birinskega »Moloh«, ki je pokazala grozne slike iz ruske revolucije. To je bila res drama groze in trepetu — zdelo se je, da je cel svet na bombah zložen. Ruska mladina boreča se za svobodo se ni strahla najgroznejših činov, pa tudi ne najstrašnejše smrti v boju proti tiranom. In vendar je na koncu pokazala scena, da je pravzaprav ta boj prazen in nič — kajti ustreljeni vodja anarhistov je zaklical ob smrtni uri sveto v slovo: »Pozdravite mi človečanstvo.« To je bil cinčen zadnji pozdrav idealu — za katerega se je boril in umrl, Lev Birinski je pokazal revolucijo kot moloha, ki požira mlade žrtve. Okoli tega moloha so nastali »Vrtoglavec«. Menda še ni bilo ideje, ki bi je gotovi ljudje ne porabili za svoj dobiček, tako so znali tudi iz ruske revolucije delati svoj dobiček — prav oni, ki jim je bila namenjena. Človeku se zdi, da sta v Rusiji dva moloha: revolucija in denar. Prvi služi mladini, drugemu — starci — za ideje se bore idealisti — za denar materialisti. Tako je pisatelj Moloha lahko ustvaril tudi »Vrtoglavec«. Pred meseci smo čitali poročila čeških listov, ki so bili o tem delu polni hvale. Igrala se je v Pragi pod naslovom »Mumraj« in je dosegla velikanski uspeh. Zato smo z veseljem pozdravili to delo na našem odru. — Mislite si guvernerja, ki najame sam zase atentat, ker hoče od vlade dobiti denar, da bi zatrl revolucijo. Kako imenitna je scena, ko pride njegov sin Kolja domov — in najprej mora

govoriti z očetom: o svetovnem nazoru... Guvernerjeva palača je središče anarhistov — guverner o tem nič ne ve. Kako izboren je prizor, ko študentka Maša govori o agrarnem vprašanju in pri tem omedli. Kako imenitno izzvenen konec. Razven par resnih scen — je cela drama smeh. Od Gogoljevega revizorja menda ni bilo boljše komedije. O predstavi smo prinesli že včeraj par opazk. G. Verovšek je nam najbolj ugajal v III. dejanju, ki je zahtevalo tudi največ igr. Gospa Danilova in Fišer sta bila prav dobra. Atentat bi bil moral po našem mnenju zaspati tajnik nekoliko bolj živahno izvršiti. Tu intam bi se dal izbiti še kak izboren dovtip. Med anarhisti je bil najboljši g. Bukšek. Ga. Kreisova je bila izborna govornica. Gospodična Vera bi si lahko napravila malo bolj židovski nasek. Gosp. Trampuž je podal dobro karikaturu. Mlajšim igralcem bi priporočali, da govorijo bolj globoko iz prsi — ne pa stisneno iz grla. Ako kdo vrh harmonija kriči: »Živela revolucija!« se da iz tega napraviti efekt — ako prav kriči — ne pa tako narejeno. V sceni in maskah bi bilo treba več ruskega. Čudno še n. pr. vidi tudi to, ako ruski revolucionar čita na odru zadnje vesti — iz slovenskega lista. S tem se jemlje iluzija gledalcev. Opomniti je treba tudi, da je beseda »zdravstvuj« ruska in da se rabi samo, kadar se dva snideta — ne ko se razideta. Zato naj bi se pri slovesu — ne rabila. Toliko v opombo z željo, da bi videli to lepo komedijo kmalu zopet v boljši izdaji — pred razprodano hišo.

— **Iz gledališke pisarne.** Danes v četrti (parpredstava) se bo prvič v sezoni zopet enkrat pela Puccini-jeva velika, tudi pri nas zelo priljubljena opera *Madame Butterfly* (Gospa metuljček) ali nesrečna ljubezen male Japonke. Giacomo Puccini, najslavitejši sodobni italijanski skladatelj, si je s svojimi skladbami osvojil vse večje odre sveta, njegove opere *Boheme*, *Manon Lescaut*, *Madame Butterfly* in *Tosca* so se vdomačile vsespovsodi in se vedno in vedno zopet uprizarjajo z nezmajšanim uspehom, ker so originalne, učinkovite in brez vsakršne trivialnosti. Zlasti razkošnostvetoč je njegov orkester, ki se tudi najskrajnejšim efektom ne izogiba. Z uprizoritvijo »*Madame Butterfly*« ustreže naše gledališče letos mnogokrat izraženi želji slav. občinstva, ki se mu je ta prelepa opera ob svojih uprizoritvah v prejšnjih sezonah izredno omilila. Naslovno vlogo poje gđc. Richterjeva, režira g. Fajfar, dirigira g. Hradzira. — V soboto (neparpredstava) se »*Madame Butterfly*« ponovi. — Castito gospodo tuje opozarjamo vnovič, da se bo v **nedeljo popoldan**, začetek ob treh, konec ob pol 6, kot velika tujska predstava zadnjič v sezoni pela Offenbachova komična opereta »*Orpheus v podzemlju*«, ki se je spričo svoje velike zabavnosti občinstvu tako zelo prikupila. — V nedeljo zvečer prvič v sezoni Schwyerjeva drama mladega dijaka »*Red iz pravosti*« z g. Šestom z Dunaja kot debutantom v vlogi Feliksa. — NB! Med drugim in tretjim dejanjem »*Madame Butterfly*« ni premora, marveč se dejanje vrši nevezdržema.

— **Slovinci in Slovenke.** Srečke za umetniško loterijo se od nedelje naprej že razpošiljajo in prodajajo in vsakemu se nudi najlepša prilika, da položi mal dar na oltar slovenske umetnosti. »Splošno slovensko žensko društvo« je z veliko težavo, z ovirami in zaprekami končno dobilo dovoljenje za to loterijo, katere namen je podpirati slov. vpo-dabljačo umetnost. Upamo, da bo slovenska javnost znala ceniti delo društva in da bo rade volje kupovala srečke, ki jih bodo prodajale dame po vseh slovenskih krajih. Sreček je 20.000 — zato pa bo izre-banih 200 originalnih slik in kipov. Zrebanje se vrši sredi aprila. Vsak Slovenec naj kupi vsaj po eno srečko za 1 krono in srečke bodo kmalu razprodane. V nedeljo se otvori v Jakopičevem paviljonu razstava vseh dobitkov. Razstava bo vsakomur brezplačno dostopna. Oglejte si te dobitke! Slovenci in Slovenke, segajte po srečkah in agitirajte zanje!

— **»Glasbena Matica«** pripravljala še za letošnje sezono 2 velika koncerta. V mesecu marcu se bo izvajalo Dvořakovo delo »*Mrtvaški ženini*«, v aprilu pa velik koncert skladateljev *Ipavicev*.

— **O ubeglem Polajniku** se domneva, da jo je popihal v Švico, od koder jo mahne, ko stvar malo zaspi, dalje v Ameriko.

— **Nesreča.** Pretekli ponedeljek se je igralo v bližini tovarne za lep več otrok, med katerimi se je nahajal tudi petletni Ludovik Pibrov. Pri neki jami, ki je bila napolnjena z vodo, je otroku spodrsnilo in padel je v vodo. Deček bi bil gotovo utonil, da ga niso takoj potegnili iz luže ljudje, ki so takoj prihiteli na mesto nesreče.

— **Nesreča pri delu.** 15letnemu ključavničarskemu vajencu France-tu Camerniku je dne 6. t. m. pri demu odletel v oko kos železa, ki ga je težko poškodoval. — Ravno tako nesreča se je pripetila te dni tudi 51letnemu delavcu Dominiku Čemažaru. Tudi temu je odletel pri delu v obraz kos železa in ga znatno poškodoval na levem očesu.

— **Iz garnizijskega zopora** je ubežal. 8. t. m. jutraj je ubežal iz garnizijskega zopora šentpeterske vojašnice topničar 7. poljskega artilerijskega polka Franc Lombardo. — **Tatvina.** V noči med 4. in 5. t. m. in drugega dne popoldne je doslej neznan storilec ukradel iz zaptega skladišča vevške papirnice 8 zavojev pisalnega papirja v teži 16 kilogramov. Tat je splezal skozi odprto okno v skladišče in je prišel po isti poti zopet ven.

— **V mestni klavnic** je se zaklalo od 26. januarja do 2. februarja: 61 volov, 3biki, 11 krav, 339 prašičev, 103 teleta, 35 kostrunov, 40 kozličev. Vpeljanega mesa je bilo 555 kg. Zaklane živine se je vpeljalo: 38 telet, 2 kostruna, 8 kozličev. Opomnaja: 1 govedo z malim zobom.

— **Kinematograf »Ideal«.** Danes zadnji dan izbornega sporeda. Omeniti je posebno znanstveni film Ultrarapidno kretanje iz Pathe Žurnala, Napoleonov pohod se je splošno občudoval in Maks Linder skrbil za nepopisen smeh. Jutri senzacijska drama »*Uboga dekleta*«, ljubavni roman. V soboto »*Oče z Anrette Zaccani*«.

Trst.

Kaj hočemo? Nič drugega, kakor pa odstraniti hlapčevstvo in suženjstvo, v katerem se nahajamo Slovenci. V doseg tega, v boju za to, pa se bomo posluževali, kakor dosedaj, tudi z naprejem — vseh sredstev. Nekaterim to ni prav, zato se jezijo napram nam, češ to so prekuhali. — To je pa lepa stvar! Pa kaj moremo mi za to, da smo prišli do zaključka, da je naš pogin gotov, ako se ne poprimemo najostrejšega boja! Dotičniki, ki so prijatelji najgnusnejšega konservatizma, so se jezili nad našim člankom »*Tržaška slovenska politika je zgrešena*«. Vsi oni pa, ki so skoz in skoz naprednega mišljenja, ki stremijo po svobodi, pravici in enakopravnosti, pa so članek odobraval in bili so navdušeni. — Treba je ljudstvo zbujati, treba je vlivati ljudem poguma v srce. Le na ta način pridemo do dobrih in vztrajnih bojevnikov. Kadar jih imamo zadostno število — smo rešeni. — Kaj pa hočemo pravzaprav doseči konservativci? Kaj je mari to narodno delo, če se narod uspava, če se narod poučuje v znamenju ponižnosti, v znamenju strahopetstva? — Kdor dela kaj takega, škoduje narodu. — Kaj mari nisim? zadosti ponižen narod? Kateri narod bi prenašal ta kruta bremena — razven našega slovenskega? — Noben! Ker vsak drugi narod ima več poguma, kakor naš slovenski. Zato ta ubogi, ta ponižni narod ne smemo vzgajati v znamenju boječnosti, ampak v znamenju najostrejšega boja. Vsak posameznik bi moral biti odločen bojevnik. Če bi se bojevali za kaj slabega, bi kaj takega ne priporočali. Toda mi se bojujemo za pravico, za sveto stvar. Zato se bojujemo, kar nam gre po zakonih. Zaradi tega z našim bojem ne bomo odnehali, in če nam razni konservativci tudi predbacivajo, da hujskamo itd., če nas tudi denuncirajo na vseh koncih in krajih. Pozivljali bomo narod na boj, kajti uverjeni smo, da bomo dosegli naše pravice — samo z bojem. — To je odgovor na vprašanje »*Kaj hočemo*« in obenem pojasnilo za one, ki nas ne razumejo.

Podla sredstva »*Edinosti*«. Kadar se opozori tepca na kako na-

pako, se enostavno začne pretepati, ker je prebedast, da bi stvarno odgovarjal. Pri neizobraženih ljudeh je bilo zmerom tako. Kdor nima razvitih možganov, ta se poslužuje fizične moči. — **Nedeljska »Edinost«** je bila polna podlih, pobalinskih osebnih napadov. Ker ti ljudje, ki se zbirajo okoli nje, očitno ne znajo stvarno razpravljati. Mislijo si, da je s tem, da napadejo posamezne osebe prav po fakinsko, stvar že rešena. Proti stvari, proti ideji nimajo poguma se bojevati, ker je boj proti osebam pač veliko lažji. Mi zaradi pisave »*Edinosti*« še nikoli nismo napadali posameznih oseb, oziroma članov uredništva, ampak smo šli v boj samo za stvar. — **Motijo** pa se gospodje, ako mislijo, da bomo molčali! In bili bi bedasti, ako bi ostali popolnoma mirni napram grožnjam, ki jih je vsula »*Edinost*« na naš naslov. Gledali bomo vedno, da dobi pošten odgovor oni, ki ga res zaslužijo. Če se nas napade osebno, bomo to storili tudi mi, dasiravno nismo prijatelji osebnih napadov. — No, upoštevati nam je treba pri tem tudi to, da so bivši menihi pač vsega zmožni. — »*Gotovim*« priporočamo molk.

Ljubljanski »Slovenec« je že večkrat pisal o naših tržaskih razmerah. In če se je vedno lagal, se ni lagal v svoji ponedeljkovi številki, v kateri pravi med drugim sledeče: »Dosedaj smo vedno mislili, da živi »*Edinost*« v edinosti — vsaj s tržaskimi Slovenci, toda sedaj nam zatrjuje, da se bo borila za narodnost proti onim, ki ne hvalijo gotovih oseb.« — Je pač tako pri nas v Trstu. Če je človek najslabši narodnjak — škodljivec naroda — in hvali sedanjo politiko, pripoveduje o velikih zaslugah te politike in njenih voditeljih — tak Slovenec je najboljši narodnjak. Če pa ima kdo izmed tržaskih Slovencev pogum misliti s svojo lastno glavo, ga kar obsodijo, pokažejo nanj s prstom, češ — tam je tisti, ki je proti nam. To je napredek tržaskih Slovencev.

Albinca na potovanju.

Pismo, ki ga je našel in obelodanil Lipe Figl.

Luka!

V zadregi sem in ne vem kako bi te imenovala! Jezna sem, da vse v meni trepeče in te upravičene moje jeze povzročitelj si ti...! Le poslušaj! — Ko se pripeljem s svojim ljubeznivim prijateljem, ki pa ni prav nič boljši kakor ti in kakor jih je menda še več tvojih tovarišev; ko se pripeljeva srečno čez morje in nagma je med potjo do malega pošel ves denar, kar si mi ga dal za dolgo pot; svetuje mi ta nepridiprav, videč v mojih ušesih dragocene uhane — tvoje darilo — da zastaviva ali pa prodava ta nepotrebni lišp, ki vzbuja na potovanju samo poželjenje mednarodnih roparjev in tatov in me spravlja tako celo v smrtno nevarnost. Udala sem se mu seveda! Kaj pa tudi hočem, sirota; življenje ob strani tako ljubeznivega gospoda, mi je še vseeno ljubše, kakor vsi tvoji darovi. Stopila sva torej v najbližjo trgovino z zlatnino in dragulji ter ponudila trgovcu moje uhane naprodaj. Trgovec nekaj časa ogleduje uhane, na to pa naju in porogljiv, zloben smehlja se mu za zibljne na ustnicah: »Oprostite, gospod, takega blaga mi ne kupujemo. Pri nas je vse pristno, kar vidite, to pa je malovredno ponarejeno blago, kakoršno se prodaja po štiri do pet frankov.«

Luka! Ko bi me ti videl v tem trenutku, pa bi se me vstrašil. Prebledela sem kot stena in tresla sem se jeze in najraje bi se sramu vdrila v zemljo. Mrcina ti grda! Rekel si mi tedaj, da si dal zanje čez tisoč kron, ker si računal s tem, da me s tako razkošnim darilom omehaš, da se ti bom dala oviti okolo prsta. Dobro si računal! Toda ali je to lepo? Ali je to nagrada za vse moje

ljubeznivosti, ki sem ti jih izkazovala večer za večerom? To imam v zahvalo, da sem ti žrtvovala vse, kar ti more žrtvovati deviško dekle! Oh, škoda, da sem prišla še le sedaj do spoznanja, da niso bile go-ljufive le tvoje besede temveč tudi tvoja darila. In kaj sedaj? Imam še tu po tvojem zatrdilu zlato uro in verižico, ki bi me lahko rešila sedaj iz mučnega položaja, ko bi bilo res pristno blago; toda verižica že tako sumljivo potemnuje in tudi ura je izgubila ves lesk, tako, da se je prav res ne upam nikomur ponuditi naprodaj, kajti še ene take blamaže in sramote ne bi preneslo moje šibko telo.

Luka, Luka, kaj si napravil! Zalostna v srcu in potrta na duši oklenila sem se edine svoje opore, svojega prijatelja in zapustila sva trgovino. Nanj sem stavila svoje zaupanje od njega sem pričakovala pomoči; saj je bil videti tako dober, tako blag. Zunaj je vrvelo ljudstvo vseh narodov sveta in krik in šum je glušil moje, hrupa neva-jeno uho. Močje sva taval senter-tja; kajti tudi mojemu prijatelju, odkar sva bila tako razočarana, je usahnil vir medenosladkih besed. Ves poparjen je taval poleg mene ob morskem obrežju in niti z eno besedico ni skušal potolažiti moje nepopisne žalosti. — Morda tudi on sočustvuje z menoj in mojo nesrečo, pomislila sem in se tesneje oklenila njegove roke. Motila sem se! Ko se prerivava tako v silni gnječji ljudji, izmuznil se mi je naenkrat iz rok ter se pomešal v gnječji. Vse iskanje je bilo brezuspešno. Vsa obupana in do smrti izmučena sedela sem na bližnji klop in želodec se mi je začel tako sumljivo oglašati. Oh, s kakšnim tekom bi tedaj povzila one mrzle narezke, ki nama jih je donasal večer za večerom sluga v pisarno in šampanjec, ki sva se ob takih večerih z njim zalivala kakor z vodo, oh, kako bi se mi prilegel sedaj! Vidiš, Luka, kako daleč sem prišla samo po tvoji krivdi! Ko bi bil ti ubogal mene in se ne obnašal tako divje, kadar sva bila zaklenjena v tvoji pisarni, živa duša bi nama ne mogla priti na sled; tudi ti me nisi ubogal, obnašal si se kakor divji petelin, ki ga omami ljubezen, da ne vidi nič in ne sliši nič in potem — potem si se jezil na prečastitega gospoda predsednika, ki je s pravično svojo roko posegel med naju in naju razdvojil. On ni kriv! Dolgo časa je prikrival tvoje pregrehe s plaščem krščanske ljubezni do bližnjega. Dalje ni mogel! Stene imajo oči in ušesa in vse vprek si je začelo šepetati o najini zvezi. Dolžnost je bila njegova, da je z energičnim ukrepom zavezal ljudem jezike. Oh, zakaj ni storil že to tedaj, ko si se kljunčkal s tisto — — — Ne bilo bi sedaj treba meni po svetu. Pa tudi sedaj bi ne prišlo tako daleč, ko bi ti upošteval moje svarilo; toda kadar ti je razvnel kri šampanjec postal si drzen in nepreviden. Kolikokrat sem te svarila pred šampancem, ker vem, da šampanjec preveč razburja kri in pa predrag je tudi; toda ti si me vselej zavrnil, da kot vnet in vesten abstinent, ne smeš zalivati svojega želodca s čvickom, in steklenica za steklenico je romala na mizo. Oh, ko bi imela sedaj tiste kronice, kar si jih izmetal za šampanjec, ne bilo bi mi treba obupavati tu med tuji in tudi moj prijatelj bi me gotovo ne zapustil.

Oh, Luka! Vsa sem zbegana in ako mi ne pride od kake strani pomoč končati bom morala svoje žalostno življenje: dušo mojo pa boš imel ti na vesti. Toda kaj je tebi za življenje in dušo sirote. Ti hnaš na svoji vesti več nesrečnih devic, kakor sveta Uršula pod svojim plaščem; ena torej več ali manj, to te ne bo posebno vznemirjalo. Ko bi ti bilo kaj zame, ne pošiljal bi me tako daleč po svetu; dovolj skritih kotičkov je tudi doma na Kranjskem in če si za prejšnje svoje prijateljce našel take kotičke, zakaj ga zame nisi hotel poiskati?!

Pa čemu bi sedaj jadikovala in tožila svoje gorje! Sedaj je prepozno; prosim te samo še, da greš večkrat k nam, da mi pozdraviš mammo in da jo hodiš tolažiti tudi še potem, ko bo počivala na dnu pene-čih valov njena

nesrečna hčerka

Albinca.

Kupujte in naročajte „DAN“!

Proces proti pariškim avtoapačem.

(Dalje.)

Sledi zaslišanje Soudeya. Gamin obritega obraza, ostrih potez, plavih las: Tudi on ima v roki notes; govori dolg, naučen govor, pri katerem ga tupatam zapuša spomin. Zato se večkrat ozre v notes in govori naprej. Predsednik mu seže v besedo:

»Obtoženi ste bili za svoje, preveč ostre anarhistične nazore. Najprej ste bili pek, toda nikjer niste obstali. Nato ste bili kamelot in ste se imenovali Colombo. Tudi takrat ste nadaljevali svojo propagando za anarhizem. Vstopili ste v »Anarhijo«, poznali ste Bonnota, Garnierja, Caronyja. Kaj temu pravite?»

»Pravim, gospoda, da nimate pravice, soditi me. Niste nadzemljška bitja in tudi bogovi niste. Ste čisto navadni ljudje, ki imajo k dispoziciji stroj, kateremu se pravi »sodišče« in s katerim hočete mene, ubogega, bolnega človeka mučiti. Sprejemam pa vaše vabilo k diskusiji, ker sem gotov, da vas prepračam o svoji nedolžnosti.«

»Ampak vi samemu sebi nasprotujete! Tajite, da imamo mi pravico soditi vas, priznate pa pravico, proglasiti vas nedolžnega.«

»Prisiljen sem vam koncedirati, da imate pravico soditi me.«

Soudy pripoveduje nato na svoj način svoj životopis.

»Ako bi bil našel mesto, ki bi odgovarjalo moji inteligenci, ne bi bil »illegalist.« Končal sem.

»No, govorimo o vaših zločinih. Ali priznate, da ste se udeležili zločinov v Chantilly in Montgeronu?»

»Ne! Sem moralno in materialno proti atentatom na človeško življenje. Nisem oni »mož s karabino«. To je bil Garnier. Trdite, da so mi v avtomobilu umivali čelo z alkoholom, da bi dobil pogum. To ni res! Slabo mi je bilo v hiši »Anarhije« in tam so me umivali.«

»Čemu ste imeli pri sebi ostro nabit browning?»

»Pariz mi je bil prepovedan. Ako bi me aretirali, bi se bil branil. Ako me ne bi bili v Bercku hipoma aretirali, bi bil tam pustil mrtvo truplo.«

»O tem ne dvomimo.«

»Pardon! Svoje truplo.«

S tem se konča zaslišanje Soudovega in na vrsto pride Carrony.

Carrony je obtožen zaradi dveh umorov v Thiaisu, zaradi tatvine in oropanja poštne urada v Romainville, zaradi sokrivde v tatvini avtomobila, katerega s pomočjo se je izvršil zločin v rue Ordener. Carrony je majhno človeče širokih pleč, nizkega čela in živih oči. V fiziognomiji njegovega obraza je nekaj bestialnega. Doslej še ni bil kaznovan. Od leta 1909., ko je prišel v Pariz, je anarhist. V Bruselju se je seznanil s Callemnom in Kilbačdem, ki so bili v časopisu »Revolte«. Kadarkoli je prišel v Pariz, je bil vsakokrat pri anarhistu Deboju pod napačnim imenom Mory. Delal je to zato, ker je hotel v Pa-

rizu imeti francosko ime in ne belgijsko.

Za ta dan se je zasliševanje prekinilo.

Drugi dan se je proces »tragičnih banditov« nadaljeval. Zanimivo je skrajša celi Pariz imenoval Bonnota in njegove tovariše »bandits fantomes«, pozneje »bandits anarchistes« in slednjič »bandits tragique«. To ime je precej impresivno. Vsak človek v Parizu je bil radoveden, kako se bodo branili ti »cabotini« zločina, ki obvladajo literaturo, metafiziko in sociologijo. Toda banditi so ljudstvo prevarali, popolnoma prevarali. Govorilo se je, da bodo ti zločinci osvežili anarhistične sofizme. Ko je potekel tretji dan obravnave, so bili Parižani obupani. Legendo o romantičnih gaminah je zasliševanje napravilo smešno. Vsak jih vidi v njih nagoti, taki, kakršni so tudi v resnici. Ti hipbanditi so izgubili svoj nimbus. V daljavi so bili fantomi, č. lizu so bili navadni lopovi.

(Dalje.)

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

BOLGARI PRED ČATALDŽO IN DRINOPOLJEM.

Sofija, 12. februarja. Bolgari so se utrdili za okoli kakih 6 kilometrov pred Čataldžo. V tem času ni prišlo do nikakih spopadov in do nikakih pomembnejših sprememb.

Sofija, 12. februarja. Obstreljevanje Drinopolja je trajalo celi dan. Sovražnik je odgovarjal, toda brez vspehov, sam pa je trpel občutno škodo.

BOLGARSKA TAKTIKA.

Sofija, 12. februarja. Uradno se poroča: Iz Drinopolja in Čataldže ni nobenih posebnih poročil. Namen Bolgarov, ki ga z umikanjem od Čataldže hočejo sedaj doseči, je okrepiti svoje sile na Galipolu ter ondi uničiti turško armado.

IZPAD IZ DRINOPOLJA. SRBSKI USPEHI.

Belgrad, 12. februarja. Turška divizija pod poveljstvom Abdul beja je napravila izpad iz Drinopolja z namenom, 8 srbski regiment prodreti. S bi so se delali, kakor, da nič ne vidijo. Ko je prišel sovražnik v zadostno bližino, so Srbi med močnim ognjem srbske artilerije naskočili turško divizijo s takšno silo, da je bil sovražnik prisiljen v najhujšem begu iskati za drinopoljskimi zidovi rešitve.

Več sto Turkov je pokrilo bojišče, med tem, ko so imeli Srbi samo 20 mrtvih in 30 ranjenih.

TURŠKO POROČILO.

Carigrad, 12. februarja. Naše baterije pred Čataldžo so napadle sovražnika. Boj je trajal 4 ure. Naše čete se niso umaknile niti zakorak. Sovražniški aeroplani krožijo nad mestom Drinopoljem.

SRBIJA IN BOLGARIJA.

Sofija, 12. februarja. Vstřed obnoitve vojne se pogodbe med Srbijo in Bolgarijo glede teritorija niso čisto nič spremenile. Bolgarom ostanejo: Ohrida, Prilep, Bitoli, Peč; Srbi bodo imeli Skopje.

USODEPOLNI SKADER.

Belgrad, 12. februarja. Zatrjuje se, da so izgube Srbov pred Skadrom silno velike. Kljub izgubam je armada polna poguma ter žanje vspehe na zapadni in vzhodni strani Skadra.

Naskok na mali Taraboš je bil venčan z zmago, tudi Bordanjol so Srbi zavzeli. Srbi in Črnogorci imajo okoli 6000 mrtvih in ranjenih. Vsled izgub vlada na Cetinju velika žalost. Boji se z vso bestnostjo nadaljujejo.

BOLGARIJA IN RUMUNIJA.

Sofija, 12. februarja. Rumunski delegati so imeli tu danes v zunanjem ministrstvu prvi pogovor glede kompenzacije, katero je Bolgarija Rumuniji dolžna. Pogovor je trajal nad eno uro, in se je vršil v najprijaznejši formi.

PISMA VLADARJEV.

Pariz, 12. februarja. Tukajšnji listi poročajo iz Petrograda, da je skušalo pismo cesarjevo zagovarjati politiko Avstrije napram Rusiji, da pa ta ni agresivna proti Rusiji.

Misijo princa Hohenloha je smatrali za končano. V prvi vrsti pride v poštev demobilizacija. Celo vrsto vprašanj je pa carjevo pismo označilo kot takšno, ki spada pred konferenco poslaničkov v London. Drugo nasproti temu se boče obravnavalo med vladama direktno.

AVSTRIJSKE LADJE POMAGAJO PRI SKADRU TURKOM!

Cetinje, 12. februarja. Od informirane strani se trdi, da so oni turški monitorji, ki so napadli Črnogorice pred Skadrom od Skaderskega jezera, parniki »Avstrijskega Lloydja«, ki imajo na krovu turške topove.

VELIKA ŽELEZNIŠKA NESREČA MED ZAGORJEM IN SAVO.

Litija, 12. februarja. Danes ob pol 9. zvečer je zadel osobni vlak

št. 76 na progi Zagorje-Sava na neko skalo, ki je ležala na železniškem tiru. Strojvodja osebnega vlaka je težko ranjen. V tem je pripejal nasproti tovorni vlak št. 865, pri katerem se je prevrnilo več voz v Savo. Promet je bil nekaj časa ustavljen. V Ljubljano se je brzojavilo po rešilno ekspedicijo, ki je nemudoma odšla. Podrobnosti še niso znane.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

G. J. S. Pisma prihajajo vedno še drugi dan — ker pridejo že prepozno zvečer. Kljub temu je pravočasno. Hvala, za opozoritev. Planinski renegati pridejo jutri na vrsto. Popolnoma se strinjamo z Vami — ali - ali. — G. G. S. v S. Hvala lepa — spomnite se nas kmalu zopet! Lep pozdrav! — Vinca: Pride o prvi priliki.

Odgovorni urednik Radivoj Korene. Last in tisk »Učiteljske tiskarne«.

Mali oglasi.

Beseda 5 vinarjev. Najmanjši znesek 50 vinarjev. Pismenim vprašanjem je priložiti znamko 20 vinarjev. — Pri malih oglaših ni nič popusta in se plačujejo vnaprej; zunanji inserenti v znamkah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri zvečer.

Dve krasni svetli sobi, pripravni za pisarno ali za kakšno društvo se oddajo takoj stalni mirni stranki. Kje pove »Prva anončna pisarna«.

Krznar in izdelovatelj čepic Feliks Žagar se je preselil na Stari trg št. 32, ter se slavnemu občinstvu vlijudno priporoča.

Stanovanje z 1 ali 2 sobama in pritliklinami in če mogoče z vrtom, v bližini enega izmed ljubljanskih kolo-dvorov — najraje v Šiški — išče mirna stranka z 1 otrokom za maj event. tudi za pozneje. Ponudbe pod »Stalno stanovanje« do 15. marca t. j. na »Prvo anončno pisarno«.

Radi inventure

prodajam vso zimsko zalogo kostumov, mantljev, paletojev, jopic, bluz, raglanov, oblek, klobukov in vse drugo blago 50% pod lastno ceno.

„Angleško skladišče oblek“

O. Bernatović, Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Del. glavica: **Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.** Rez. fond nad K 8.000.000. K 800.000.

Stritarjeva ulica šte. 2, (lastna hiša)

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

4³/₄%

Učiteljska tiskarna

: Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 6 :

se priporoča slavnemu občinstvu za izvršitev vsakovrstnih tiskovin. Vsled najmoderneje uredbe izvršuje naročila najokusnejše in v najkrajšem času. — V zalogi in razprodaji ima najnovejše izborne mladinske spise, kakor tudi vse šolske, županijske in druge tiskovine.

Litografija.

Cene najnižje!

Notni stavek.